

C. kr. okraj. glavarstvo je tukaj že ukazalo občinam pripraviti „imenike“ za bodočo volitev novih obč. zastopov. Želeli je, da bi naša nova narod. tiskarna v Mariboru k temu vse potrebne tiskovine pripravila; a občinam je priporočati, da kupujejo samo pri našem narodnem podjetju. Svoji k svojim!

Ob novem letu bode se nekdanjše „bralno društvo“ pri Mali nedelji obnovilo, ter pretvorilo „v lepoznavansko bral. društvo;“ namen mu bo razun drugih podpirati in širiti leposlovne liste med Slovenci, zlasti med slovensko odraslo mladino. Želimo mu dober uspeh in mnogo poštenih deležnikov.

Radoslavski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar obiskali so včeraj laškega poslanika Robilanta ter vzeli od njega slovo; Robilant je zvečer odpotoval. Na kolodvor prišli so skoro vsi poslani in ministra Kalnoky in Kallay. — Na Dunaj je prišlo več nadškofov in škofov, da se udeležijo adresne debate v gosposkeji zbornici. Ob enem imajo tudi konferenco v knez nadškof. palači; posvetujejo se baje tudi o kongru in šoli. Pretekli teden imel je Hohenwartov klub sejo; tirolski poslanec Giovanelli povdarjal je potrebo, naj bi se šole zopet postavile na versko-katoliško podlago; dr. Kathrein je dejal, da ima tirolsko prebivalstvo pravico zahtevati, da se ugodni njegovi želji po strogo konfesionalni šoli; Miha Vošnjak je rekel, da tudi slovensko ljudstvo želi konfesionalno šolo. — Naš slovenski poslanec Božidar Raič sestavil je interpelacijo do naučnega ministra, zakaj ne izvrši resolucij gledé Mariborske pripravnice. — 11. t. m. je nekdo vstrelil dvakrat skoz okno v prvo nadstropje „Česke Besede“ v Libercah; preiskava, katero je začela mestna oblast, je do sedaj ostala brez uspeha. — V ponedeljek 12. t. m. bil je slovesno vmeščen novi župan v Pragi g. Ferdinand Vališ. — Opozicija v hrvaškem dež. zboru je predlagala, da se naj napravi adresa na presvitlega kralja ter zahteva odstranitev bana Hedervarya, ker je silno žalil deželo in narod, kakor tudi svoje lastno dostojanstvo. Deželni zbor je sklenil, da se poslanca dr. David Starčević in Gerzanič izročita sodnji.

Vnanje države. Nemčija in Španija želite, naj bi se, kolikor je mogoče, hitro rešilo vprašanje zaradi karolinskih otokov; zato se dotična pisma ne bodo predložila posebnemu odboru v pretresovanje, temveč sv. Očetu. — Državnozbornske volitve na Francoskem so že končane; konservativci so zmagali, republikanci pa so propali; voljenih je 127 republikancev in 177 konservativcev; ožjih volitev bo po 270 okrajih. Državni zbor se skliče sredi meseca

novemb. — Grof Robilant, dosedanji poslanec na Dunajskem dvoru, prevzel je ministerstvo zunanjih zadev na Laškem. — Turčija se še vedno pripravlja na vojsko, ker vidi nevarnost, v kateri se nahaja: v arsenalu delajo noč in dan, ljudje se oborožujejo. Tudi na Grškem so ukazali mobilizacijo. Da se potrebno število vkup spravi, obdržali se bodo vsi tisti pod orožjem, ki bi imeli sedaj na odpust iti, trije starostni razredi pa se bodo iz rezerve pod orožje poklicali. Časopis „Temps“ razglša neverjetno vest, da se je pri posvetovanju Giersa z Bismarkom sklenilo, da bode Rusija zahtevala, naj se obdrži berlinska pogodba, bolgarski knez naj se odstavi in če je treba, naj Turki okupirajo Rumelijo.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

Zapisal J. M.

Slava Bogu! ... Oj krasan si krasan, ti moj zavičaj! Kakve u tebi, nigdje ruže ne cvetaju; čini se, da Bog te stvari kraju ljubljeno, da jadrno Slovence vrati raj izgubljen. Stanko Vraz.

Rajni naš rojak Stanko Vraz, rojen na prijaznem Cerovci Ljutomerskih goric je srčno ljubil svojo slovensko domovino; prehodil jene pokrajine, od Prekmurskega tje do revnih Režijanov, katere nam je l. 1866 pogoltnil vedno lačen laški trebuh: obiskal je Kranjsko, Koroško in Štajarsko, — kjerkoli Slovenci prebivajo: opeval je jeno lepoto, in ves navdušen tudi zgoraj navedene besede zapisal polne blagega sočutja do milega mu „zavičaja“. — Dragi čitatelj, če priromaš kedaj v ta, proti izhodu skrajni kot slovenske zemlje, stopi na najbolj zvišeni holm Ljutomerskih goric, kjer stoji prijazna cerkev Device Marije Jeruzalemske; — nemški vitezi, ki imajo v bližini prostrane vinograde, so dali podobo Device Marije sedem žalosti, katero pobožno slovensko ljudstvo v tem hramu božjem časti, po končanih križarskih vojskah iz Jeruzalema prinesli, od tod ime: „Devica Marija na Jeruzalemu“ — stopi pravim, na ta prijazni holm in vedi: ravno tukaj na Jeruzalemu raste najzlahotnejša kaplica Ljutomerskih vin*) in sedaj se ti naj pase tvoje oko po teh divnih gričih, v premnogih panogah se vijejo pred teboj, sedaj se vzdigujejo in spet znižajo; v nekaterih krajih ti kažejo strma rebra, na drugih pa pohlevno in rahlo sežejo sè svojim podnožjem v prijazno dolino. Na

*) Izvedenci po kakšnosti vina tako vrstijo najimenitnejše berge v Ljutomerskem okraju: Jeruzalem, Strmec, Stanovšak, Železni dvori, Slamjak, Ilovec, Rincetovbreg, Vinski vrh, Brobovnik itd.

svojem semenu nosijo vseskozi žlahtno vinsko trto, nekoliko niže na podvinji sadonosno drevje potem zeleni gozd in v nižavi, mastne njive in travnike. Z najlepših zvišenih prostorov te pozdravljajo kakor golob bele čedne hiše, nekatere prostrane, kakor kak gradič, sposobne sprejeti o veseli trgatvi številne goste; pa tudi slednja vincarska hiša slovenskega kmeta je snažno ometena, lepo pobeljena, da zamore v njo vstopiti brez sramote tudi gospodska noga. In kako veselo oživljajo ta kraj v spomladi krilati gozdni peveci in v jeseni neštevilni čirčki. Dragi čitatelj ko bi gledalo tvoje oko ta krasen, božji svet, bi gotovo pritrnilo Vrazovim besedam: Slava Bogu! o! krasen si! Zdi se mi da te je Bog stvaril ljubljén kraj, da toliko let zatiranemu, tlačnemu Slovincu povrne zgubljen raj.

Ta Ljutomerski kraj, brez dvombe eden najlepših naše krasne slovenske zemlje je, kakor je znano, ni samo zavičaj, rojstveni kraj St. Vraza, temveč tudi našega veleuma pri vseh olikanih narodih znanega učenjaka doktora Miklošiča, tukaj dobro znanega človekoljubnega zdravnika dr. Magdiča, in še mnogih deloma že pokojnih, deloma pa še sedajni čas živih in skrbno delavnih blagih domoljubov. Mej pokojniki, ki so se rodili v veselih Ljutomerskih goricah ne smemo pozabiti moža, ki je postal velik dobrotnik „jadnemu Slovincu“, ker: „narod, ki svojih slavnih možakov ne spoštuje, jih ni vreden“, in ta mož je bil Gregor Plohel, dokt. bogoslovja, rodilvi se v Ivanjkovcih — sedaj v župniji vseh svetnikov — v tisti dobi, 1730 sv. Miklavža; umrl 1800 v Ptuj, kot okrožni dekan in nadžupnik. (Dalje prih.)

Smešnica 42. Pri neki skušnji vpraša učitelj dečka, če moramo tudi sovražnike ljubiti. Ker deček ničesar ni odgovoril, nastal je naslednji pogovor: Učitelj: „To menda veš, kdo je naš prijatelj, kdo pa naš sovražnik?“ Deček (ne odgovori nič). Učitelj: „Pazi, hočem ti razjasniti. Ti bi se n. pr. pri vodi igral. Nekdo bi na tistem prilezel ter te od zadel v vodo sunil; kdo je ta?“ Deček: „Ta je moj sovražnik.“ Učitelj: „Dobro, kdo neki je potem tvoj prijatelj?“ Deček: „Kdor bi me od spredaj v vodo sunil.“

Razne stvari.

(Presvitli cesar) darovali so za popraviljanje Mariborske stolne cerkve tisoč gold.

(Njih ekscelencija), milost. knezoškof darovali so za stavljanje nove kapelice v mariborski bolnišnici 300 gld.

(Sveto leto) bode prihodnje leto, katero bodo sv. oče razpisali, da bi se odvrnile, nevarnosti, katere pretijo ljudem.

(Akad. društvo „Slovenija.“) Da se držé slovenski dijaki tudi na Dunaju svojega naroda, kaže letno poročilo akad. društva „Slovenije“, ono ima skupaj s hrvaškim „Zvonimirom“ svoje čitalnico.

(Direktorij tiskarne sv. Cirila.) Ravnateljstvo naše tiskarne obstoji iz naslednjih p. n. gg.: trgovec g. M. Berdajs, odvetnik g. dr. J. Glančnik, kanon, g. dr. J. Križanič g. Fr. Ogradi in prof. dr. J. Mlakar. Predsednik mu je po pravilih g. dr. J. Križanič, blagajnik pa g. prof. dr. Mlakar.

(Občinske volitve.) Na večih krajih se bodo letos vršile volitve za občinski zastop. Mi opomnimo naše bralce, naj jih nikar ne zanemarjajo. Občinski zastop ima celo premoženje občine v rokah pa še tudi v drugih zadevah odloči njegov glas.

(Vlč. g. dr. Josip Šuc), nadžupnik pri sv. Martinu blizu Slov. Gradca, imenovan je dekanom in kn. šk. duh. svetovalcem.

(Mestna fara v Slov. Gradcu), katero začasno oskrbuje č. g. Dav. Trstenjak, župnik v Starem trgu, je razpisana do 18. novembra.

(Farna cerkev v Prevorji), katera je bila po mojstru Jakobu Brollo izslikana, bode slovesno blagoslovljena 22. nedeljo po binkošti.

(Najtoplejšo zahvalo) izreka župno predstojništvo sv. Andraža v Sl. gor. prevzviš. knezošk. Jakobu Maksimiljanu za ono veliko-dušno darilo, katero je Njih ekscelencija blagoslovno poklonila faranu, kateri je bil ob priliki posvečevanja zvonov pri sv. Bolfanku nesrečno na nogi hudo poškodovan, Bog povrni stokrat!

(Družba sv. Mohorja.) Knjige, ki jih letos pošilja družba sv. Mohorja med slovensko ljudstvo, so prišle že tudi v našo škofijo. Udje naj se ne mudijo, priti po-nje. Prinesle so nam veliko in lepih reči, bralci jih bodo veseli.

(S hleva padla) je viničarica v Negovi, ko je hotela kravi prinesiti krme, in ostala je pri priči mrtva.

(Gospodarji pozor!) Po savinjski dolini hodi uže dalje časa nek agent, ki pravi, da zavaruje za „graško vzajemno zavarovalnico“, v resnici pa zavaruje pri nekem francoskem judovskem društvu. Toraj ne dajte se motiti.

(Huda ura.) Koncem pr. m. so imeli na Koroškem zaporedom hude ure, vode so zato hipoma naraščale, v mnogih krajih je strela udarila in od časa do časa se je ploha vlila, kakor bi iz vedra lilo. Trpeli ste posebno Kanalska in Ziljska dolina. V Podkloštru so se le s silo ubranili vode.

(Od Radgonske železnice.) Vložni vlaki, ki so jih s 1. oktobrom ustavili, gredó vendar še zanaprej, — dokler trpi branje.